

У Х В А Л А
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою громадянина Грохольського Миколи Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини першої статті 25, пункту 4³ розділу XV „Прикінцеві положення“ Закону України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування“

м. К и ї в
19 вересня 2018 року
№ 291-1(І)/2018

Справа № 3-303/2018(4124/18)

Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Гультая Михайла Мирославовича – головуючого, доповідача,
Головатого Сергія Петровича,
Колісника Віктора Павловича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою громадянина Грохольського Миколи Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини першої статті 25, пункту 4³ розділу XV „Прикінцеві положення“ Закону України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування“ від 9 липня 2003 року № 1058–IV (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 49–51, ст. 376) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Гультая М.М. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

установила:

1. Суб'єкт права на конституційну скаргу – Грохольський М.М. – звернувся до Конституційного Суду України з конституційною скаргою щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини першої статті 25, пункту 4³ розділу XV „Прикінцеві положення“ Закону України „Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування“ від 9 липня 2003 року № 1058–IV зі змінами (далі – Закон).

Згідно з положеннями пункту 4³ розділу XV „Прикінцеві положення“ Закону „Пенсії, призначені відповідно до цього Закону до набрання чинності Законом України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій“, з 1 жовтня 2017 року перераховуються із застосуванням середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, обчисленої як середній показник за 2014, 2015 та 2016 роки із застосуванням величини оцінки одного року страхового стажу в розмірі 1 %. При здійсненні перерахунку пенсій відповідно до абзацу першого цього пункту використовується розмір прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, установлений на 1 грудня 2017 року Законом України „Про Державний бюджет України на 2017 рік“, збільшений на 79 гривень“. У частині першій статті 25 Закону йдеться про те, як саме визначається коефіцієнт страхового стажу.

Із конституційної скарги вбачається, що 1 жовтня 2017 року Віньковецьке об'єднане управління Пенсійного фонду України Хмельницької області (далі – Управління) Грохольському М.М. здійснило перерахунок пенсії відповідно до пункту 4³ розділу XV „Прикінцеві

положення“ Закону із застосуванням величини оцінки одного року страхового стажу в розмірі 1 %.

Не погоджуючись із вказаним перерахунком, автор клопотання оскаржив дії Управління до Хмельницького окружного адміністративного суду, який відмовив йому в задоволенні позову. Постановою Вінницького апеляційного адміністративного суду від 21 травня 2018 року апеляційну скаргу Грохольського М.М. на рішення Хмельницького окружного адміністративного суду залишено без задоволення, а зазначене рішення – без змін. Не погоджуючись із цими судовими рішеннями, автор клопотання оскаржив їх у касаційному порядку. Верховний Суд ухвалою від 23 червня 2018 року відмовив Грохольському М.М. у відкритті касаційного провадження, оскільки касаційну скаргу подано на судові рішення, що не підлягає касаційному оскарженню.

На думку автора клопотання, положення частини першої статті 25, пункту 4³ розділу XV „Прикінцеві положення“ Закону не відповідають статті 22, частині першій статті 46, статтям 55, 58, частині першій статті 64 Конституції України.

На підтвердження неконституційності положень частини першої статті 25, пункту 4³ розділу XV „Прикінцеві положення“ Закону автор клопотання долучив до конституційної скарги копії судових рішень у своїй справі.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок

застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); суд відмовляє у відкритті конституційного провадження, визнавши конституційну скаргу неприйнятною, якщо зміст і вимоги конституційної скарги є очевидно необґрунтованими або наявне зловживання правом на подання скарги (частина четверта статті 77).

У конституційній скарзі Грохольський М.М. зазначає, що положення частини першої статті 25, пункту 4³ розділу XV „Прикінцеві положення“ Закону є неконституційними, оскільки призводять до „зменшення при перерахунку пенсії з 1 жовтня 2017 року коефіцієнта страхового стажу, що застосовується для обчислення розміру пенсії, пенсіонерам, яким вже було призначено пенсію до 1 жовтня 2017 року“.

Зазначеними нормами був встановлений новий механізм нарахування (перерахунку) пенсій за віком, що були призначені до набрання чинності Законом України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій“ від 3 жовтня 2017 року № 2148–VIII.

З аналізу конституційної скарги випливає, що автор клопотання не погоджується з цим механізмом, однак таку незгоду не можна вважати належним обґрунтуванням неконституційності положень частини першої статті 25, пункту 4³ розділу XV „Прикінцеві положення“ Закону.

Конституційний Суд України у Рішенні від 26 грудня 2011 року № 20-рп/2011 вказав, що одним з визначальних елементів у регулюванні суспільних відносин у соціальній сфері є додержання принципу пропорційності між соціальним захистом громадян та фінансовими можливостями держави, а також гарантування права кожного на достатній життєвий рівень (абзац сьомий підпункту 2.1 пункту 2 мотивувальної частини); передбачені законами соціально-економічні права не є абсолютними; механізм реалізації цих прав може бути змінений державою, зокрема, через неможливість їх фінансового забезпечення шляхом пропорційного перерозподілу коштів з метою збереження балансу інтересів усього суспільства (абзац десятий підпункту 2.1 пункту 2 мотивувальної

частини); зміна механізму нарахування певних видів соціальних виплат та допомоги є конституційно допустимою до тих меж, за якими ставиться під сумнів сама сутність змісту права на соціальний захист (абзац одинадцятий підпункту 2.1 пункту 2 мотивувальної частини).

У конституційній скарзі автор клопотання висловлює незгоду із судовими рішеннями, прийнятими у його справі, проте така незгода також не є обґрунтуванням неконституційності положень частини першої статті 25, пункту 4³ розділу XV „Прикінцеві положення“ Закону.

Отже, Грохольський М.М. не дотримав вимог пункту 6 статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, а саме не навів обґрунтування тверджень щодо невідповідності Конституції України (неконституційності) положень частини першої статті 25, пункту 4³ розділу XV „Прикінцеві положення“ Закону, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Грохольського Миколи Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини першої статті 25, пункту 4³ розділу XV „Прикінцеві положення“ Закону України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування“ від 9 липня 2003 року № 1058–IV зі змінами на підставі пункту 4 статті 62

Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Першої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**